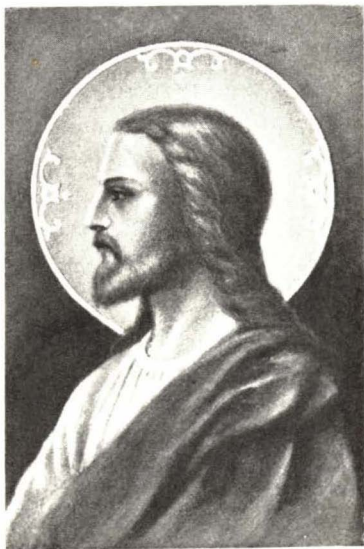

Béke királya, irgalmazz nekünk!

TOLLE, LEGE

VEDD,

OLVASD

ELMÉLKEDÉSEK ISTEN ORSZÁGÁRÓL

SZENTGYAKORLATOKRA, KRISZTUS
ÉS MÁRIA NAGYOBB ÜNNEPEIRE

PRECES ET MEDITATIONES
NYOMÁN:

VARGHA DAMJÁN

«KORDA» KIADÁSA. BUDAPEST, 1923.

Nihil obstat.

Budapestini, die 20. a. D. 1923.

Franciscus X. Biró S. J.
censor dioec.

533/1923.

Imprimatur.

Strigonii, die 23. a. D. 1923.

Dr. Julius Machovich
vic. gen.

171/1923.

Imprimatur.

Remigius
abbas de Zircz.

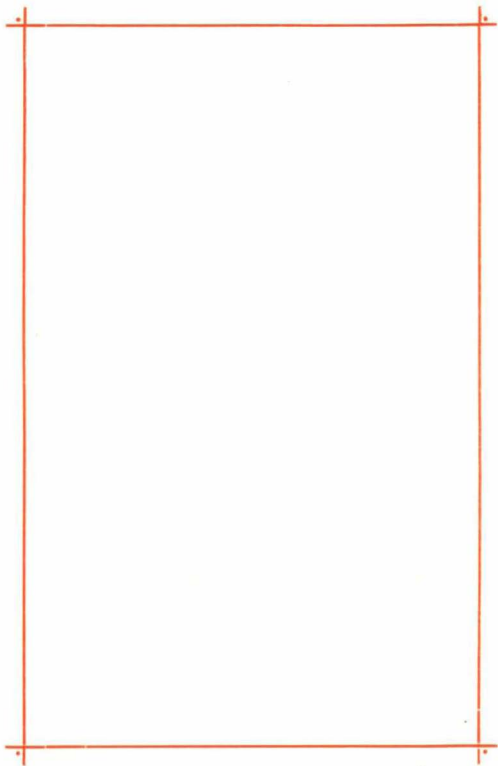
Pallas részvénytársaság nyomdája
Budapest, V., Honvéd-utca 10. sz.

ELŐSZÓ.

„*Tolle, lege*“ című kis könyv részletlenyomat a most sajtó alatt levő *Adoremus Dominum* című imakönyvből, mely a *Kis* és nagyobb *Jézusom örömom* című elterjedt ima- és énekkönyvek folytatása, helyesebben befejezése a középiskola felsőbb osztályú tanulói és egyetemi hallgatók részére. Magyar-latin szövegű imakönyv a szükséges imádságos rész után *Kempis-lectiókat* is tartalmaz az év minden vasárnapjára, amikor a misehallgatás kötelező; utána pedig a jelen füzetben külön is megjelent elmélkedéseket a *szentgyakorlatokra*, Krisztus és Szűz Mária nagyobb ünnepeire.

Az „*Adoremus Dominum*“ tehát harmadik és befejező tagja lesz a *Jézusom örömom*-nek, ugyanabban a szellemben és rendszerben. Felhívjuk rá a figyelmét.

Oktatás az elmélkedésről.

Az elmélkedés elmebeli imádság, melyet emlékezetünkkel, értelmünkkel és akaratunkkal végezzünk valamely hittitokról vagy Krisztus és a Szentek valamely tetteről vagy valamely erényről, esetleg bűnről.

Nagy különbség van olvasás és elmélkedés közt. Aki olvas, annak minden nehézség nélkül meg kell értenie az igazságot, amit mások eléje tárnak; aki pedig elmélkedik, annak saját okoskodása munkájával kell kutatnia az elővett vallási igazságok értelmét, hogy megtalálja a beljük rejtett szellemi és lelki kincset.

Ha hasznot akarsz meríteni ezekből az igazságokból, a következő módon járj el: Hívd segítségül a Szentlelket elméd megvilágítására és akaratod megerősítésére; helyezd magad Isten jelenlétébe, — olvasd el a kiválasztott elmélkedés első részét. Tapadj azon igazsághoz, mely lelkedben nagyobb érzelmet ébreszt; törekedjél az értelmébe jól behatolni; vonatkoztasd magadra és vizsgáld meg, hogy életed meg egyezik-e azzal az igazsággal; ha nem, indíts bánatot és tégy jó feltételt. Azután térj át a következő gondolatokra, melyeket épen így dolgozz fel magadban, azaz elmélkedj

végig. Különös figyelemmel és tisztelettel olvasd a Szentírás szavait, gondolatait és alaposan fontold meg egyenként. Az elmélkedés végén adj hálát az Úrnak számodra nyújtott jóságáért és irgalmáért.

Nyugodt elmerüléssel felelj a következő kérdésekre:

1. Mit kell itt megfontolnom? — Olvasd el az igazságot.

2. Milyen gyakorlati következtetést kell magam számára levonnom. — Vonatkoztasd magadra.

3. Melyek erre az én utolsó okaim. — Miért illenek reád?

4. Hogyan viselkedtem ezzel az igazsággal eddig? — Milyen volt eddigi életed erre vonatkozólag?

5. Hogyan akarok ezután viselkedni? — Mik a föltételeid?

6. Miről kell annak érdekében lemondanom? — Összegezd jó föltételeidet.

7. Mit kell tehát tennem? — Komoly elhatározásod megállapítása.

8. Adj hálát Istennek rövid imában és kérd segítő kegyelmét.

Igen hasznos dolog ugyanazon anyagot többször átelmélkedni, mert az igazság, mely egyik alkalommal nem indított meg, máskor hatásosabban működik lelkedben.

I.

ELMÉLKEDÉSEK

A MEGTISZTULÁS ÚTJÁRA.

Az ember céljáról.

Isten a semmiből teremtetett. Egészen Istené vagyok. Csak Istenben élek. Nem élek másért, egyedül, hogy Istennek szolgáljak. Nem szükséges, hogy én a világon legyek. Ha mégis itt vagyok, feltétlenül kell, hogy egészen Istené legyek.

Minden Istenről beszél nekem. Minden azt kiáltja felém: hogy nem érdemlem az életet, ha nem élek egyedül Istenért. Nem érdemlem meg, hogy

szívem legyen, ha Istent nem akarom vele szeretni. Nem tudok két Úrnak szolgálni, hanem vagy a gonosz szellemnek, vagy Istennek kell mindenben szolgálnom.

Melyiknek engedelmeskedtem eddig? Melyiknek uralma alá vetettem magamat? Melyik parancsainak fogadtam szót? Melyiknek tetszését kerestem? — Ó jaj, a gonosz lélek parancsainak engedtem! Jaj, ő volt az úr,

kit Istenem elé helyeztem!

Beismerem gonoszságomat. Ezentúl csak Istenhez akarok ragaszkodni. Nem akarok mást szeretni, csak Istent. Nem akarok másért

élni, csak Istenért. Nem akarok másnak szolgálni, csak az Istennek. Kényszerítem magamat Isten szeretetére és mindenben szent tetszésének keresésére és megőrzésére.

Isten akaratáról.

Csak azért vagyok a világon, hogy megcselekedjem, amit Isten akar. Méltó vagyok a halálra, ha nem teljesítem azt, amit tőlem Isten elvár. Sohasem leszek tökéletes, ha nem cselekszem azt, ami Isten akaratja. Nem lesz soha békém, ha nem cselekszem meg, amit Isten akar. Akár tetszik, akár nem, azt kell tennem, amit Isten akar.

Bölcs leszek, mint az Isten, ha ítéletem megegyezik az övével. Igaz leszek, mint az Isten, ha elvem megegyezik az övével. Boldog leszek, mint az Isten, ha ugyanabban találom örömemet, amiben ő. Minden engedelmeskedik nekem, mint az Istennek, ha ugyanazt akarom, amit Ő.

Ó mily szerencsétlen voltam addig,

amíg Isten ellen hadakoztam.

Istenem! Ne engedj át engem rossz hajlamaim hatalmának. Ne engedd meg többé, hogy téged megbántsalak. Szüntesd meg az én akaratomat, hogy az

meg ne szüntesse a te akaratodat. Fenyíts meg, ha vonakodnám neked engedelmeskedni. Hajtsd végre bennem akaratodat, ha valamikor vonakodnám tetszésed szerint cselekedni.

Isten Ura a teremtményeknek.

Nem mindig voltál a világon. Volt idő, mikor nem éltél. Isten teremtett a semmiből. Ő tett azzá, ami vagy. Tehát az ő teremtménye vagy. Neki feltétlen uralma van rajtad. Parancsolhat neked, ami neki tetszik. Eltilthat téled mindent, ami neki tetszik. Megengedhet neked mindent, ami neki tetszik.

Oda helyezhet, a hová akar. Fenntart hat vagy megsemmisíthet. Felemelhet vagy lesújthat. Megvigasztalhat vagy megszomoríthat. Halálodat siettetheti vagy életedet meghosszabbíthaja. Amiként senkitől nem függ, nem is felelős senkinek sem.

Isten a te kezdeted. Ő ura életednek. Ő fenntartód. Ő tőle

függsz, szükségképen. Ő tőle függsz lényegileg. Ő tőle függsz feltétlenül. Ő tőle függsz mindig és fogsz is függeni mindörökké.

Isten a te végső célod. Saját dicsőségére teremtett téged. Boldoggá óhajt téged tenni, azért hozott e világra.

Istenem, végső célom, te vagy életem kezdete, te vagy nyugalmam közép-pontja.

Istenem, önmaga-

dért teremtetted en-gem, meg is haltál érettem. Örök java-kat ígérsz nekem.

Ó jaj, úgy éltem eddig, mintha ma-gamtól lettem volna, mintha önmagamért lettem volna; mint-ha önmagamnak ele-gendő lettem volna.

Ezentúl egészen tied leszek. Nem szol-gálok más Úrnak, csak neked. Nem keresek máshol nyu-galmat, csak benned. Nem fáradok másért, egyedül érted.

Az idő jó felhasználásáról.

Az idő örök érték. Az idő rövid. Az idő visszahozhatatlan. Örök értékű, mert minden pillanata örökkévalóságot ér (azaz, mert

minden pillanatában megszerezhető az örökkévalóság). Rövid, mert csak addig tart, ameddig az élet. Visszahozhatatlan, mert ha elmúlt,

vissza soha nem tér többé.

Azért kaptad az időt, hogy azzal üdvösségedet munkáld. Az időnek csak kis része áll rendelkezésedre. Ime a halál közeledik, az örökkévalóság meggyorsítja lépteit; az élet elmúlik, egész séged gyengül, ítéleted fenyegetően közeledik.

Rajta hát, minden idődet hasznosan töltsd. Gyümölcsözően kamatoztasd a drága pillanatokat. Hozd helyre rosszul

töltött s elvesztegetett idődet. Szentül használd fel a jelent. Bölcsen intézkedjél a jövőről. Legyen gondod üdvösségedre. Mentsd meg lelkedet!

Istenem, engedj még némi időt számomra, és én rajta leszek, hogy eleget tegyek. Semmiről sem fogok jobban gondoskodni, mint üdvösségemről. Jóvá teszem az elvesztett időt és jól felhasználom a még rendelkezésemre álló pillanatokat.

A bűnalkalmak és rossz társaságok kerülése.

Hiába rejtőzöl el, mert társaságod elárulja, milyen vagy. Olyan vagy, amilyen-

nek azok, kiknek társaságában megszoktál fordulni. Ha rossz társaságot engedsz

magadhoz, hihető, hogy rossz vagy te is, vagy legalább is hamarosan hasonlóvá leszel azokhoz, akikkel érintkezel. A jó példa jóvá, a rossz példa rosszá teszi az embereket. Hiába való a reményed, hogy a rosszak közt is jó maradsz. A rosszszat igen hamar elsajátítod, mert természeted is arra hajlik.

Ki hiszi el, hogy tiszta vagy a fajtalanok közt? Valószínűleg nem sokáig maradsz meg tisztán. A rossz példa a leg-

biztosabb tanító-mester. Gyorsan elsajátítod magad is azt a bűnt, melynek elkövetését másoktól látod. Az alkalom csalogat, a rossz társaság magával ragad.

Keresztény lélek, kerüld az alkalmat, fuss a rossz társaktól. Ne szeresd azokat, kiket követned nem szabad; ne kövesd azokat, kiket szeretned nem szabad. Ne akarj tetszeni azoknak, kik Istennek nem tetszenek s akik Istennek nem szolgálnak.

A jó és rossz lelkiismeret.

Mily gyönyörűség Istennek szolgálni. Édes-kellemes Istent szeretni.

— Végtelenül jó az Isten az ő szeretteihez. Rettenetes az Isten megbántói-

hoz. — Határtalanul boldog a jó lelkiismeret. Kárhozatosan boldogtalan a rossz lelkiismeret. — Tiszta örömben úszik a tiszta szív. Benső szomorúság tépi a bűnös szívet. — Igen nagy a jó lélek nyugalma. Kimondhatatlan nagy a bűnös lélek nyugtalan-sága.

Az igaz ember lelkiismerete mennyország. A bűnös lelkiismerete pokol. — Az igaz lélek Istené. A gonosz lélek az ördög tulajdona. — A tiszta szívű ember semmitől sem fél. A gonosz ember mindentől retteg. — Az erényszerető ember szívesen foglalkozik

önmagával, mert bensejében minden nyugodt és békés. A gonosz ember fél magába tekinteni, mert bensejében minden rendetlen és zűrzavaros. — Az igaz ember nem becsüli igaz értékénél többre az életet. A bűnös semmitől sem fél jobban a halálnál.

Mily édes az erény. Mily keserű a véték. — Mily gyönyörűsége az igazak halála. Mily elrettentő a bűnösök kimulása.

Szeretni fogom Istent, míg időm engedi, hogy szerethessem az örökkévalóságban. Most már szentül fogok élni, hogy reményem legyen a jó halálra.

A halálos bűn.

Megsértettem a végtelen Felséget. Jogtalansággal illetem végtelen tökéletességeit. Leakartam dönteni a végtelen jóságot. Tehát végtelen igazságtalanságot követtem el. Ennélfogva végtelen bűnhődést érdemlek. — Isten anyyira gyűlöli a bűnt, amennyire szereti Fiát. Annyira gyűlöli a bűnt, amennyire szereti Önmagát. Egyedül a bűnt gyűlöli és végtelenül gyűlöli azt, szükségképen gyűlöli és lényegileg. Örök gyűlölettel üldözi azt.

És én azt szeretem, amit Isten gyűöl.

Amennyiben rajtam áll, úgy szeretem azt, ahogyan Isten gyűlöli. Én egyedül azt szeretem, amit ő egyedül gyűöl. Mérhetetlenül szeretem, amit ő végtelenül gyűöl. Önként szeretem, amit ő szükségszerűen gyűöl. Állhatatosan szeretem, amit ő örök gyűlölettel üldöz.

Ezentúl a bűnt akkora gyűlölettel kerülöm, amilyenl kötelességem. Oly gyűlölettel fogom kerülni, amily szeretettel tartozom szeretni magamat és Istent. Ezután kerülök minden bűnt.

A bűnbánat.

Vagy pokol lesz osztályrészed,— vagy tarts bűnbánatot. Csak ez a két út vezet az örökkévalóságba, a bűné t. i. és az erényé; az széles, ez pedig keskeny. A széles a pokolba, a keskeny a mennyországba vezet. *) A széles simább, a keskeny göröngyösebb. A széles úton igen sokan haladnak, a keskenyet kevesen járják.

Melyiken haladsz? A széles úton jársz. A világ szokásai szerint élsz. Másoknak csak hibáit követed, de nem utánzod erényeit. — Csak a te

*) Mt. 7, 13—14.

gonosz hajlamaidra hallgatsz. Félsz az üdvösség keskeny ösvényétől, minduntalan rátérsz a kárhozat szélesebb útjára. Vakmerő vagy a vétkezésben, de nincs benned hűség és lelkesedés a bűnbánat tartására. Pedig ha szívvel-lelélekkel penitenciát nem tartasz, biztosan az örök halál vár rád. Ha idejében nem tartod, megkésve bizony szentül tartanád az örökkévalóságban.

Istenem, ne kímélj engem a földi életben, csak az örökkévalóságban irgalmazz nekem.

A halál.

Egyszer megfogsz halni. *) De csak egyszer halsz meg. Nem tudod, mikor fogsz meghalni. Nem tudod, hogyan fogsz meghalni. Nem tudod, hol fogsz meghalni. Nem tudod, milyállapotban fogsz meghalni? — Előbb fogsz meghalni, mint hinnéd. Ha gondosan nem készülsz a halálra, váratlanul fog elragadni.

Olyan a halál, amilyen az élet. Egy pillanat alatt nem lehet megtanulni azt, amiről előbb nem gondolkoztál rendszeresen. Egy pillanat alatt nem tudsz szakítani azzal, amit azelőtt mindig gya-

koroltál. Halálod után legfőbb Bírád elé állsz, aki megmásíthatatlan ítéletet mond feletted. Ítéleted után az örökkévalóság lesz osztályrészed. — Milyennek óhajtod akkor lefolyt életedet? Mi hasznodra lesznek akkor az annyi gonddal gyűjtögetett mulandó földi javak?

Ó halál! Ó ítélet! Ó üdvösség! Ó örökkévalóság! Örökre meghalok az égnek, ha jó előre nem gondolkozom halálomról. Esztelen lennék, ha az örökkévalóságra nem gondolnék. Nem érdemlem az üdvözülést, ha nem félek az elkárhozástól.

*) Sz. Pál, zsid. 9, 27.

Az ítélet.

Isten a szem, mely mindent lát; a fül, mely mindent hall; a kéz, mely mindent feljegyez. **A** szem, mely mindent feltár, most előttem fődve van. A fül, mely mindent hall, rejtve van. A kéz, mely mindent följegyez, láthatatlan.

Kivétel nélkül minden vizsgálat tárgya lesz. Mindenkit megítél az Úr személyválogatás nélkül. Mindenkit elítél, megbocsátás nélkül. Mindenkit megbűntet szánakozás nélkül.

Istenem, hová rej-

tőzhetem, ha ítélőszéked elé szólítasz? Mit fogok felelni, ha kérdőre vonsz? Mi lesz velem, ha ítéleted elhangzik? Mit szeretnék, hogy cselekedtem legyen, ha elítéltetem?

Jöjjetek hozzám, Atyám áldottai! Ti kedves szavak! — Távozzatok tőlem, átkozottak!*) Rettenetes szók! — Ó én szerencsétlen, ha napvilágra kerülnek bűneim. Én szerencsétlen, ha napvilágra jutnak szívem titkos gondolatai.

*) Mt. 25, 41.

A pokol.

A pokol Isten igazságosságának a börtöne, boszújának fegyvertára, haragjának végső határa; minden nyomorúság tárháza, a gonosz lelkek birodalma, a kétségbeesettek hona, a könyeknek országa, a kínzásoknak helye, az átkozottak földje; számkivetés vigasztalás nélkül. Ott az ember örökre elszakadt Istentől. Ott mindenki Isten átkát hordozza magán. A mennyországban van minden, amit szeretsz; a pokolban van minden, amit elátkozol. A mennyben minden színöröm; a pokolban minden csupa szenvedés.

Szörnyű sora a borzasztóságoknak. A gonosz kerüli a földön az Istent, mégis mindenütt kénytelen feltalálni. A pokolban keresi az Istent, de seholsem fogja megtalálni. Mit is mondok: Kerülni fogja Istent? Jaj, mindenütt ott találja, de seholsem szeretheti.

Örökkévalóság, — mily hosszú vagy! Örökkévalóság, mily rettenetes vagy! Örökkévalóság, nem értünk meg téged komolyan soha?! Ha mindig eszünkben forgatnánk, sohasem vétkeznénk és soha nem jutnánk a pokolba. Így tegyünk! Így legyen!

Üdvözülésünk tőlünk függ.

Üdvösségem az én dolgom. Üdvösségem az én egyetlen feladatom. Üdvösségem a legégetőbb munkám.

Isten öröktől fogva szívéen viselte ezt az ügyemet. Isten Fia ezért halt meg a kereszten. Erre a célra fordítják minden munkájukat jó angyalaink. Az egész világ egyedül ezért teremtetett.

Minden boldogságom ezen nyugszik. Örök életem ezen a munkán fordul meg. Ennek ellenségei az

összes gonosz lelkek. Éber gond nélkül ezt az ügyemet sikerrel végezni nem tudom. — Tehát balga volnék, ha ezt a feladatomat nem venném komolyan.

Közben-közben elhanyagolom ezt a munkámat. Minden másra, csak erre nem gondolok.

Ó, ezentúl csak erre a fontos kötelességemre gondolok. Semmire sem töreksem nagyobb erővel, mint üdvösségemre. Ez életem fő törekvése és célja.

A világ megvetése.

A világ*) álnok. Meg kell vetnünk. Sem-

*) A világ bűnös szel-
leme.

mit sem vált be igéreteiből. Javai nem valódiak; nem állandóak; nem tiszták;

nem tartósak; nem elégítik ki a lelket; súlyos gondokkal terhelnék; békét soha nem nyújtanak.

Aki a világot szereti, hitelt ad nagyhangú kijelentésének és nem hiszi az evangéliumi kinyilatkoztatást.

Miért kedveled oly szívesen a világot? Vajjon az teremtet? Vajjon az váltott meg? Vagy talán az fog üdvözíteni?

Jézus azt mondja: Ő nem e világból való és te azt mondd: én e világból

való vagyok. Tehát nem vagy Jézus Krisztus tanítványa. Édes Istenem, én katolikus vagyok. Hitem azt tanítja, hogy megvessem és ne imádjam a világot.

Ezután inkább leszek kicsiny az alázas Jézussal, mint nagy a törtető világgal. Inkább sírok a szomorú Jézussal, mint örülök az örvendező világgal. Inkább nélkülözök mindent a szegény Jézussal, mint bővelkedem mindenben a gonosz világgal.

II.

ELMÉLKEDÉSEK

A VILÁGOSSÁG ÚTJÁRA.

A hit.

Hit nélkül lenni annyi, mint józan ész nélkül élni. A hit meghaladja az észet. Nincs értelem abban az emberben, aki eszével akarja megfogni azt, ami értelmét messze meghaladja.

A hit nem kézzelfogható, de az ész kézzelfoghatólag bizonyítja, hogy igaz hitünk van. Vallásunk régisége, rendszere; hirdetése, elterjedése; csodái, szentsége, fensége; tanítói, megvallói és

vértanúi azt mondják minden józan eszű embernek, hogy vagy nincs vallás a földön, vagy hogy a mi vallásunk — a katolikus vallás — az igaz vallás.

Hogy katolikus légy, hinned kell egyetemlegesen, hinned kell alázatosan, hinned kell erősen, hinned kell gyakorlatilag.

Igazságom, Istenem! A napban helyezted el székhelyedet.*) A te Egyházad

*) 18. zsolt. 6. v.

tündöklük, mint a nap; beragyogja az egész világot, miként a nap; igaz életet áraszt az egész világra, mint a nap.

Egyházad és Egyházam hű fiaként akarok élni és halni. Egyike vagyok a te

bárányaidnak. Én nem tudok élni pásztor nélkül. Lemondok saját vélekedéseimről. — Alávetem magam teljesen a kinyilatkoztatott hitnek. Hiszek, Uram, teljes lelkemből és egész erőmből.

A remény.

A remény isteni erény, mely bennünket gyöngékből hatalmasokká, szégyenyekből gazdagokká tesz.

Soha sincs nagyobb szükség a reményre, mint amikor mindent reménytelennek látunk.

Isten átadja ön magát annak, aki magát kifosztja ő érte. Isten átadja mindenhatóságát annak, ki

gyöngeségét beismeri.

Semmiféle támaszt ne keress magadnak, az Isten fenn fog tartani. Ne legyen emberi vagyoned és istenivel fogsz rendelkezni. Ne bízzál saját nézeteidben és isteni bölcsesség lesz benned. Ne bízzál saját erőidben és Isten erejével rendelkezel. Ne bízzál saját érényeidben és Isten

szezsége magasztosít fel.

Istenem, ki vagyok én és ki vagy te? Te vagy az én erősségem és én merő gyengeség vagyok. Te vagy az én szezségem, míg énbennem csak gyarlóság van. Istenem, én reményem! Egészen te reád bízom teljes lé-

nyemet; tebenned megnyugszom; egyedül reád hagyatkozom. Te nem veszíthetsz el engem és nem vezethetsz tévedésbe. Semmit sem félek tehát, mert egészen reád bízom magam.

Úram, teljes szívemből reménylek benned.

A szeretet.

A szeretet az érdemek kincsesháza, melyből mindnyájan meggazdagodunk; a kegyelmek kincsesháza, mely minket megszentel; kincsesháza a szezségnek, mely minket a tökéletesség magas fokára emel; kincsesháza a békének, mely minket boldogít.

A szeretet eltöröl minden bűnt; lecsilapítja a szenvedélyeket; életre kelti a különböző erényeket; enyhíti nyomorúságunkat; Istenhez tesz bennünket hasonlókká.

A szeretet nem keresi önmagát: szeret, hogy szeressen; szeretete önmagá-

nak legtisztább öröme; szeretete önmagának egyedüli jutalma. A szeretet alázatos, türelmes, kegyes,*) jóttevő. A szeretet nem rideg, nem felfuvalkodott, nem méltatlankodó, senkire nem írigy, mindent igaznaktart, mindent remél, mindent eltűr, mindent megbocsát.

O Istenem, szeretetem! Történhetik-e velem nagyobb jó, mint az, hogy téged

*) Sz. Pál I. Kor. 13, 4. stb.

szerethetlek? Hogyan lehet az, hogy nem szeretjük Istent, ki végtelen javakkal halmoz el minket?

Ó jaj! Hogyan üdvözülök, ha semmi szeretet nincs bennem?! Ó mily későn szerettelek meg téged, ki mindig ősrégi és mindig új Jószág vagy! Soha meg nem szűnöm ezentúl téged áldani, téged dicsérni, és téged szeretni. Szeretlek Istenem, minden erőmből szeretlek.

A jó szándék.

Egészen Istené vagy. Egészen Istenért vagy. Mindened Istentől van. Tehát mindent Istenért kell végezned.

Olyan a cselekedeted, amilyen a szándékod. Ha szándékod jó, cselekedeted is jó lesz. Ha pedig szándékod, amely

irányít, rossz, cselekedeted is feltétlenül rossz lesz. Ha ugyanazon célt tűzöd magad elé, mint Isten, cselekedeted szent lesz, mint az Isten cselekedete.

Isten üdvözíteni akar téged és te önként romlásodba rohansz. Ha semmit sem fáradozol érte, mit várhatsz tőle? Ha gonosz vagy magad iránt, ki iránt leszel jó?

Isten nem a kézre tekint, hanem a szívre; nem az ajándékot nézi, hanem az ajándékozó érzelmeit. Néha a jó szándék cselekedet nélkül is hasznodra van; de a cselekedet sohasem használ jó szándék nélkül.

Nem cselekszem ezentúl világi szempontokból. Teljesen és egyedül Istennek akarok szolgálni egész életemben.

A jó cselekedetek.

A katolikus jó cselekedetek nélkül fa gyümölcs nélkül, világító edény olaj nélkül, termőföld aratás nélkül. Hite meddő; hite erőtlen; hite halott. Aki semmi jót nem tesz, sem-

mit sem hisz. Aki hisz és jót nem tesz, hite által fog megítéltetni.

Agyümölcsöt nem hozó fügefafa tűzre vettetik. A talentum elvétetik attól, aki azt nyereség nélkül

a földbe ássa.*) A hit vagy üdvözít, vagy kárhozatba dönt: jobbakká vagy rosszabbakká tesz bennünket. Jót hinni és rosszat tenni annyi, mint megítéltetni az ítélet előtt, elítéltetni, mielőtt vádolnának. Aki nem teszi, amit hisz, hamarosan elveszti hitét. A szeretet megszűnte után

*) Mt. 25, 29.

a hit sem él sokáig. Tégy tehát jó cselekedeteket, tégy bőségesen; tedd a kegyelem állapotában; tedd jó szándékkal; tedd késedelem nélkül. Tégy annyi jót, amennyi rosszat tetél azelőtt. Tégy annyi jót, amennyit csak tudsz, de hidd, hogy semmit se tetél. Tégy jót, míg időd van, mert nonsokára nem lesz rá többé alkalmad.

Az alázatosság.

Ki vagy te Istenem, és ki vagyok én? Te minden vagy, én semmi; te mindent tudsz, én semmit; te mindent megtehetsz és én semmit. Te merő fény vagy, én teljes sötétség.

Te vagy az erősség, én a gyengeség. O mily erős vagyok veled, mily erőtlenség nélkül.

Lelkem, alázd meg magad vagy Isten fog megalázni. Mid van, amit nem tőle kap-

tál?*) Erényeid alázatosság nélkül nem válnak üdvösségedre. Hibáid, ha alázatos vagy, nem fognak kárhozatba dönteni. Mert az alázatosság kiírtja a hibákat és helyükbe ülteti a szeretetet.

Mindent megtehetek, ha meg tudom magam alázni. Nem tudok böjtölni, nem tudok sírni, nem tudok imádkozni, — de

*) Sz. Pál I. Kor. 4, 7.

meg tudom magam alázni. Az alázatosság erénye pótolja a szeretet fogyatkozásait. A bánkódó és alázatos szívet soha nem fogja megvetni Isten.**)

Jónak lenni és a jó-ságot fitogtatni veszedelmes dolog. Jó-ságot mutatni és nem lenni jónak, aljas kép-mutatás. Jónak lenni és a jó-ságot elrejtteni, boldog állapot.

**) 50. zsolt. 19. v.

A tisztaság.

Jézus szereti a szűzeket. Jézus anyjául Szűzet választott. Jézus gyöngéden szerette tiszta tanítványát. Jézust a mennyben szűzek követik.

Angyali életet élek

halandó testben, ha tiszta vagyok. Istenhez vagyok hasonló, ha tiszta vagyok. Jézus Krisztus jegyese vagyok, ha tiszta vagyok.

A szűzesség értékes kincs, de nehéz

megőrizni. Alázatosnak kell lenned, hogy tiszta lehess.

Nem lehet Ur az, aki nem tanult meg szolgálni. A test a szótfogadó léleknek engedelmeskedik. A test is lázong a lázadó lélek ellen; de aláveti magát a szentülengedelmes léleknek. Aki nem engedelmeskedik följebbvalójának, elveszíti hatalmát alattvalója előtt. Aki nem tartja féken a fegyelmezetten érzékeit, testének rab-szolgájává lesz. Ör-

ködjél magad fölött és imádkozzál. Kerüld a bűnös alkalmakat, különben elpusztulsz.

Ó Istenem, mennyire félek a kevélységtől, mert az érzékiség fertőjébe sülyeszt. Szeretem az alázatosságot, mert megőrzi ártatlanságomat. Alázatos leszek, hogy tiszta lehessenek.

Legtisztább Jézusom, inkább rögtön szólíts ki az élők sorából, mintsem hogy érzékiségbe merüljek valamikor.

A kereszt.

Vedd fel keresztedet, keresztény lélek. Nem találsz más keresztet, mely annyira csak téged

illet, mint a tied. Ha ezt elhagyod, hogy másikat végy magadra, több a károd, mint a hasznod be-

lőle. A keresztet minden helyen megtalálhatod: a palotában és a kolostorban is. Isten, ki akarja, hogy minden ember üdvözüljön, mindnyájunk számára gondoskodott kereszttről, mert kereszt nélkül senki sem üdvözülhet.

Azokat sújtja Isten, akiket szeret. Sohasem lehet nagyobb vigasztalásom, mint ha magam csapásokkal, szenvedésekkel elhalmozva látom.

Aki a földi életben

bűntet engem, irgalmas lesz hozzám az örökkévalóságban. Isten mindig elárasztja kegyelmével azokat, akiket csapásokkal látogat.

Jöjj karjaimba Szent Kereszt. Engedd, hogy karjaidon megpihenhessek. Bár soha semmi el ne válasszon tőled. Te a kegyelem és irgalom trónusa vagy. Emelj fel engem a földről, miként Üdvözítőmet fölemelted. Ha karjaidban halok meg, biztosan üdvözülök.

A felebaráti szeretet.

Felebarátom olyan ember, mint én; Isten képére*) és ha-

sonlatosságára van alkotva, mint én; az Úr-Jézus szent vére váltotta meg őt is, miként engem;

*) Gen. 1, 7.

ugyanarra a dicsőségre hivatott, amelyre én.

Isten parancsolja, hogy szeressem felebarátomat, mint önmagamat.*) — Jézus kéri ezt és kívánja tőlem. A jótéteményt, melyet felebarátomnak teszek, olybá veszi, mintha őneki tenném. Felebarátomban őt kell szemlélnem. Őreá ruházza át minden jogát. Azt akarja, hogy felebarátom javára tegyem meg, amivel őneki tartozom.

Nem vagyok Krisztus tanítványa, ha nem szeretem fele-

barátomat; nem vagyok keresztény, ha rajta nem segítek. Ha őt megvetem, Isten is megvet engem. Ha őt gyűlölöm, Isten is gyűlölni fog engem. — Ha neki megbocsátok, Isten is megbocsát énnekem. Úgy fog bánni velem Isten, amint én bánok felebarátommal. A szeretet mértékével fog engem megítélni Isten.

Szeretni fogom felebarátomat, hogy Isten is szeressen engem; segíteni fogom, hogy segítsen engem; az üdvösség útjára vezetem, hogy én is üdvözülhessek.

*) Mt. 22, 39.

III.

ELMÉLKEDÉSEK

A MI URUNK JÉZUS KRISZTUS
ÉLETÉNEK FŐBB ÜNNEPEIRŐL.

Karácsonyra.

Isten sohasem mutatta magát előttünk nagyobbak, mint mikor Kiseddé lett. Sohasem tűnt fel hatalmasabbnak, mint mikor gyöngévé lett. Sohasem volt szeretetreméltóbb, mint mikor szálamraméltóvá lett.

Amikor látom azt, hogy Isten ember Fiává lett, elismerem, hogy az ember Isten fiává lehet. A mikor látom, hogy az Isten istállóba szállt alá, elismerem, hogy nagy szüksége van mindenkinek aláza-

tosságra. Amikor az Istent rongyokba takarva és szalmán látom, elismerem, hogy a világ elragadó fényűzése csak sár és füst.

Ebben a Kisedben van Istennek egész bölcsesége. A bölcseség megnyilvánulása minden könnye; a bölcsesség iskolája az ő istállója; a bölcsesség trónusa az ő jászola; a bölcsesség hangja az ő hallgatása. Vagy Jézus téved vagy a világ, s vajjon ennek vagy annak adsz-e hitelt?

Jézus születése a világ szellemének megcáfolása. Jézus mindent helytelenített, amit születésé-	ben mellőzött. Ha nem leszek méltó ehhez a Kisdedhez, sohasem üdvözülök.
--	--

Jézus legszentebb Neve.

J ézus fenséges név; Jézus édes név; Jézus hatalmas név.—	leg hatalmasabb vonzóját, a legszeretőbb jegyest.
--	---

Jézus fenséges név, mert az emberek Istenét jelenti; édes név, mert az emberek Atyját jelenti; hatalmas név, mert az emberek Üdvözítőjét jelenti.	Mikor Jézus nevét kiejtem, szomorúságom eloszlik; lelkületem felmagasztosul, szívem kitágul; lelkem ébredez; szenvedélyeim lecsillapulnak; rendetlen vágyaim megszűnnek. Ó Jézusom, légy Temagad pecsét az én szívemen, zár az ajkamon, bilincs a kezeimen, hogy csak rólad gondolkozzam, csak rólad beszéljek, csak éretted fáradozzam.
---	--

Mikor Jézus nevét kiejtem, magam előtt megjelenítem a legnagyobb királyt, a legszeretőbb atyát, a legbátrabb harcost, a legalázatosabb embert, a leghívebb barátot, a legszelídebb urat, minden szívnek	
---	--

VIRÁGVASÁRNAPI PASSIÓ.

A MI URUNK JÉZUS KRISZTUSNAK
KÍNSZENVEDÉSE*)

SZ. MÁTÉ EVANGELISTA ÍRÁSA SZERINT.**)

Bevezetés.

Az időben mondá Jézus tanítványainak: — Tudjátok, hogy két nap múlva husvét leszén és az ember Fia elárultatik, hogy megfeszítessék. Akkor egybegyülnének a papi fedelmek és a nép

vénei a főpap tornácába, ki Kaifásnak neveztetik vala és tanácsot tartának, hogy Jézust álnoksággal megfogják és megöljék. Mondának pedig: — Ne az ünnepnapon, netalán támadás legyen a nép között.

Mária Magdolna.

Mikor pedig Jézus Bethániában volt a poklos Simon házában, járula hozzája egy asszony, alabastrom edényben drága kenettel, melyet az asztalnál ülőnek fejére önte. Látván

*) Lelki olvasmány nagyböjtre. Hamvazó szerdától mindennap olvass belőle egy gondolatot és azon elmélkedjél. Virágvasárnap olvasd el végig akkor is, ha a szentmisén fontos okból jelen nem lehetnél.

**) A Káldy — Tárkányi szöveget vettük fel, mert így szokták énekelni a passiót.

ezt a tanítványok, neheztelének, mondván: — Mire való e vesztegetés? Mert ezt drágán el lehetett volna adni és a szegényeknek osztani.

Tudván pedig ezt Jézus, mondá nekik: — Miért vagytok ez asszony bántására? Ő jó cselekedetet tett velem. Mert szegények mindenkor vannak veletek; én pedig nem mindenkor vagyok veletek. Mert ő e kenetet testemre öntvén, azt temetésemre cselekedte. Bizony mondom nektek, valahol ez Evangéliom hirdettetni fog egész világon, az is elmondatik, mit ez cselekedett, az ő emlékezetére.

Judás árulása.

Akkor elméne egy a tizenkettő közül, ki iskarioti Júdásnak neveztetik vala, a papi fejedelmekhez, és mondá nekik: — Mit akartok nekem adni és én őt kezetekbe adom? Azok pedig rendelének neki harminc ezüstpénzt. És attól fogva alkalmat keres vala, hogy őt elárulja.

Készület az utol: ó vacsorához.

A kovásztalanok első napján pedig a tanítványok Jézushoz járulának mondván: — Hol akarod, hogy elkészítsük ételre a husvétet? Jézus pedig mondá: — Menjetek a városba egyvalakihez és mondjátok neki: —

A Mester mondja: Az én időm közel van, nálad tartom a husvétet az én tanítványaimmal. És úgy cselekvének a tanítványok, amint rendelte vala nekik Jézus és elkészíték a husvétet.

Júdás és Jézus.

Beesteledvén pedig, letelepedék tizenkét tanítványával. És midőn evének, mondá: — Bizony mondom nektek, hogy egy közületek elárul engem. És igen megszorodván, kezdék egyenkint kérdezni: — Vajjon én vagyok-e, Uram?! Ő pedig felelvén, mondá: — Aki velem kezét a táliba mártja, az árul el engem. Az ember

Fia elmegy ugyan, amint írva van felőle, de jaj annak az embernek, ki által az ember Fia elárultatik; jobb lett volna neki, ha nem született volna az az ember. Felelvén pedig Júdás, ki elárulta őt, mondá: — Vajjon én vagyok-e, Rabbi? Felelé neki: — Te mondád.

Az Oltáriszentség
szerzése.

Midőn pedig vacsoráltak, vevé Jézus a kenyeret, megáldá és megszégé és adá tanítványainak és mondá: — Vegyétek és egyétek, ez az én testem. És vévén a kelyhet, hálát ada és nekik adá, mondván: — Igyatok ebből mindnyájan; mert ez az én vérem, az új szövetségé, mely so-

kakért kiontatik a bűnök bocsánatára. Mondom pedig nektek: — Nem iszom mostantól e szőlőtermésből az napig, mikor amaz újat iszom majd veletek Atyám országában.

Távozás a vacsorateremből.

És dicséretet énekelvén, kimenének az olajfák hegyére. Akkor mondá nekik Jézus: — Ti mindnyájan megbotránkoztatok énbennem ez éjjel. Mert írva vagyon: Megverem a pásztort és elszélednek a nyáj juhái.

Minekutána pedig feltámadok, megelőzlek titeket Galileában. Felelvén pedig Péter, mondá neki: — Ha mindnyájan megbotránkoznak is

benned, én soha meg nem botránkozom. Mondá neki Jézus: — Bizony mondom neked, hogy ez éjjel, minekelőtte a kakas szól, háromszort tagadsz meg engem. Mondá neki Péter: — Ha meg kell hálnom is veled, nem tagadlak meg téged. Hasonlóképen szólának mindnyájan a tanítványok is.

A Getszemáni kertben.

Akkor méne Jézus velök a majorba, mely Getszemáinak neveztetik, és mondá tanítványainak: — Üljetek itt, míg amoda megyek és imádkozom. És maga mellé vévén Pétert és Zebedeus két fiát, kezde bánkódni és szomorkodni. Akkor mondá

nekik: — Szomorú az én lelkem mindhalálig; várakozatok itt és virrasszatok velem.

És egy kevéssé előbb menvén, orcájára borúla, imádkozván és mondván: — Atyám, ha lehetséges, múljék el e pohár tőlem; mindazáltal nem amint én akarom, hanem amint te. És méne tanítványaihoz és aluva találá őket, és mondá Péternek: — Így nem virraszthattatok-e velem egy óráig? Vigyázzatok és imádkozzatok, hogy kísértetbe ne essetek. A lélek ugyan kész, de a test erőtlens. Ismét másodszor elméne és imádkozék, mondván: — Atyám, ha e pohár

el nem mulhatik anélkül, hogy megigyam, legyen a te akaratod. És eljőve ismét és aluva találá őket, mert szemeik el voltak nehezedeve. És elhagyván őket, ismét elméne és imádkozék harmadszor, ugyanazon beszédet mondván. Akkor tanítványihoz jőve és mondá nekik: — Aludjatok már és nyugodjatok. Íme elközelgett az óra, és az ember Fia a bűnösök kezeibe adatik. Keljetek föl, menjünk; íme közeledik, aki engem elárul.

Júdás csókja.

Míg ő szólott, íme Júdás, egy a tizenkettő közül, eljőve, és vele nagy sereg, kardokkal és

dorongokkal, küldetve a papi fejedelmektől és a nép véneitől. Aki pedig elárulta őt, jelt adott nekik, mondván: — Akit megcsókolok, ő az, fogjátok meg. És azonnal Jézushoz járulván, mondá: — Üdvözlégy, Rabbi! És megcsókolá őt. Mondá neki Jézus: — Barátom, mi végre jöttél? Akkor hozzája menének és kezüket Jézusra veték és megfogák őt. És íme egy azok közül, kik Jézussal valának, kinyujtván kezét, kivoná kardját és rácsapván a papi fejelelem szolgájára, elvágá annak fülét. Akkor mondá neki Jézus: — Tedd vissza helyére kardodat; mert mindazok,

kik fegyvert fognak, fegyver által vesznek el.

Vagy azt véled, hogy nem kérhetem Atyámat és ad nekem azonnal többet tizenkét ezred anyagnál? Miképpen teljesednek be tehát az írások, melyek szerint így kell lenni? Azon órában mondá Jézus a segregnek: — Mint latorra, úgy jöttetek ki kardokkal és dongorokkal engem megfogni. Minden nap nálatok ültem, tanítván a templomban és nem fogtatok el engem. Ez pedig mind lőn, hogy beteljesedjenek a próféták írásai. Akkoron a tanítványok mindnyájan elhagyván őt, elfutának.

Jézus Kaifásnál.

Amazok pedig fogván Jézust, vivék Kaifáshoz, a papi fejedelemhez, hol az írástudók és vének egybegyűltek vala. Péter pedig követé őt távolabbról a papi fejedelem tornácáig. És oda bemenvén, leüle a szolgákkal, hogy lássa végét. A papi fejedelmek pedig és az egész gyülekezet hamis tanúbizonyságot keresének Jézus ellen, hogy őt halálra adják; és nem találának, noha sok hamis tanú jött elő. Utoljára pedig jöve két hamis tanú és így szólának: — Ez mondotta: Leronthatom az Isten templomát és harmadnap mulva fölépíthetem azt. És

fölkelvén a papi fejedelem, mondá neki: — Semmit sem felelsz-e azokra, miket ezek ellened bizonyítanak? Jézus pedig hallgata. És a papi fejedelem mondá neki: — Kényszerítlek téged az élő Istenre, hogy mondd meg nekünk, ha te vagy-e Krisztus, az Isten Fia? Felelé neki Jézus: — Te mondád. Azonban mondom nektek: Ezután meglátjátok az ember Fiát ülni az Isten erejének jobbján és eljönni az ég felhőiben. Akkor a papi fejedelem megszaggatá ruháit, mondván: — Káromkodék! Mi szükségünk van még tanukra? Íme most hallotátok a káromlást.

Mit ítéltek? Azok pedig felelvén, mondák: — Méltó a halálra.

Akkoron orcájára pökdösének és nyakon csapdosák őt, némelyek pedig tenyereikkel arculverék, mondván: — Találd el Krisztus, kicsoda az, ki megütött téged?

Péter megtagadja
Mesterét.

Péter pedig kívül a tornácban ül vala, és hozzájárula egy szolgáló, mondván: — Te is a galileai Jézussal valál. Ő pedig tagadá mindnyájok előtt, mondván: — Nem tudom, mit mondasz. Midőn pedig kiment az ajtón, meglátá őt más szolgáló és mondá azoknak, kik ott valának:

— Ez is a názáreti Jézussal vala. És ismét tagadá esküvel: Hogy nem ismerem az embert. És kevés vártatva hozzája menének az ottállók és mondák Péternek: — Bizonyára te is azok közül vagy, mert szólásod is elárul téged. Akkor kezde átkozódni és esküdözni, hogy nem ismeri az embert. És azonnal megszólala a kakas. És megemlékezék Péter Jézus igéjéről, melyet mondott vala: Minek-előtte a kakas szól, háromszor tagadsz meg engem. És onnan kimenvén, keservesen síra.

Judás fölakasztja
magát.

Reggel pedig tanácsot tartának mind-

nyájana a papi fejedelmek és a nép vénei Jézus ellen, hogy őt halálra adják. És megkötözve vivék őt és átadák Poncius Pilátus helytartónak. Akkor látván Judás, ki őt elárulta, hogy el van ítélve: megbánván tettét, visszavivé a harmincezüstpénzt a papi fejedelmeknek és véneknek, mondván: — Vétkeztem, elárulván az igaz vért. Ők pedig mondák: — Mi gondunk rá? Te lássad. És elvetvén a templomban az ezüstpénzt, visszatére és elmenvén, fölakasztá magát. A papi fejedelmek pedig fölvevén az ezüstpénzt, mondák: — Nem szabad azt a pénzt a templom pénztárába ten-

ni, mert vér díja. Tanácsottartván pedig, megvevék rajta egy fazekas telkét a jövények temetésére. Azért hívatik az a föld Hakeldamának, azaz: vérteleknek a mai napiglan. Akkor beteljesedék, amit Jeremiás próféta megjövendölt, mondván: — És vevék a harminc ezüstpénzt, a megbecsültnek árát, kit megvásároltak Izrael fiaitól és a fazekas telkéért adák azt, amint nekem rendelte az Úr.

Jézus Pilátus előtt.

Jézus pedig a helytartó előtt állá és kérde őt a helytartó, mondván: — Te vagy-e a Zsidók Királya? Felelé neki Jézus: — Te mondád.

És midőn vádoltatott a papi fejedelmektől és vénektől, semmit sem felele. Akkor mondá neki Pilátus: — Nem hallod-e, mennyit vallának ellened? És egy szávara sem felele neki, úgy hogy fölötte csodálkozik a helytartó.

Jézus és Barabbás.

Az ünnepnapon pedig szokott vala elbocsátani a helytartó a népnek egy foglyot, akit akartanak. Vala pedig akkor egy híres foglya, ki Barabbásnak neveztetett. Midőn tehát azok egybegyültek, mondá Pilátus: — Kit akartok, hogy elbocsássak nektek, Barabbást-e vagy Jézust, ki Krisztusnak mondatik? Mert tudja va-

la, hogy irígységből árulták el őt. Midőn pedig az ítélszéken ült, hozzája küldé felesége, mondván: — Semmi közöd neked azzal az Igazzal, mert sokat szenvedtem ma álomlátásban őmiatta. Azonban a papi fejedelmek és vének rábeszélék a népet, hogy Barabbást kérjék, Jézust pedig elvesztessék. Felelvén pedig a helytartó, mondván: — Kit akartok, hogy a kettő közül elbocsássak? Ők pedig mondák: — Barabbást. Mondá nekik Pilátus: — Mit cselekedjem tehát Jézussal, ki Krisztusnak mondatik? Szólának mindnyájan: — Feszíttessék meg. Mondá nekik a hely-

tartó: — De mi gonosz cselekedett? Azok pedig még inkább kiáltának, mondván: — Feszíttessék meg!

Pilátus elítéli az Urat.

Látván pedig Pilátus, hogy semmire sem megy, hanem inkább nő a zajongás, vizet vévén, megmosá kezeit a nép előtt, mondván: — Én ártatlan vagyok ezen igaznak véréből, ti lássátok. És felevén az egész nép, mondá:

— Az ő vére mi rajtunk és a mi fiainkon! Akkor elbocsátá nekik Barabást; Jézust pedig, miután megostoroztatta, kezeikbe adá, hogy megfeszíttessék.

Jézust tövissel koronázzák.

Akkor a helytartó vitézei elvivén Jézust a tanácsházba, egybegyűjték körülötte az egész csoportot. És levetköztetvén őt, biborszín palástot adának rája és tövisből koronát fonván, fejére tevék és nádat jobbkezébe. És térdet hajtván előtte, csúfolták őt, mondván: — Udvözlégy, zsidók királya! Es rá pökdösvén, vevék a nádat és fejét verék vele. És minekutána megcsúfolták őt, levevék róla a palástot és felöltöztették saját ruháiba és kivivék őt, hogy megfeszítsék.

A keresztút.

Kimenvén pedig, találának egy Simon

nevű cirenei embert, ezt kényszerítették, hogy vigye az ő keresztyét. És jövének azon helyre, mely Golgotának nevezetik, mely az agy-koponyák helye. És adának neki epével vegyített bort inni. És midőn megízlelte azt, nem akará inni.

A keresztfeszített Jézus.

Minekutána pedig megfeszítették őt, eloszták az ő ruháit, sorsotvetvén azokra, hogy beteljesedjék, mit a próféta megjövendölt, mondván: — Elosztották magok közt ruháimat és öltönyömre sorsot vetének.*) És leülvén, őrzik vala őt. És feje fölé tevék az ő ügyét

írva: Ez Jézus, a zsidók királya. Akkor megfeszítették vele két lator is, egyik jobbról és másik balfelől.

Az átmenők pedig káromolák őt, hajtogatván fejüket, és mondván: — Hej, ki lerontod az Isten templomát és harmadnapra fölépítéd azt, szabadítsd meg magadat; ha Isten Fia vagy, szállj le a keresztről.

Hasonlóképen a papi fejedelmek is az írástudókkal és vénekkel együtt, csúfolva mondák: — Másokat megszabadított, önmagát nem szabadíthatja meg; ha Izrael királya, szálljon le most a keresztről, és hiszünk neki. Az Istenben bí-

*) 20. Zsolt. 17, 18. o.

zott, szabadítsa meg most, ha akarja őt; mert azt mondotta: hogy Isten Fia vagyok. Ugyanazt hányák szemére a latrok is, kik vele megfeszítették vala.

Jézus meghal
a kereszten.

Hat órától pedig sötétség lőn az egész földön kilenc óráig. És kilenc óra tájban kiálta Jézus nagy szóval, mondván: — Éli! Éli! Lamma szabaktáni, azaz: Én Istenem! Én Istenem! Miért hagytál el engem? Némelyek pedig az ott állók közül hallván ezt, mondák: — Illést hívja ez. És azonnal elfutván egy közölük, szivacsot vőn, megtölté ecettel és nádszálla tévén, inni

ada neki. A többiek pedig mondák: — Hadd lássuk, ha eljön-e Illés, hogy megszabadítsa őt. Jézus pedig ismét nagy szóval kiáltván, kiadá lelkét.

(Itt borulj térdre és és gondolkodjál egy kis ideig.)

Csodajelek az Úr-
Jézus halálakor.

És íme a templom kárpitja ketté hasada fölétől egész aljáig és a föld megindula és a kősziklák megrepedének, és a sírok megnyílnak, és sok Szentnek testei, kik elaludtak vala, föltámadának. És kilépvén a sírokból az ő föltámadása után, a szent városba jövének és sokaknak megjelenének. A százados pedig és

akik vele valának Jézus őrizetére, látván a földindulást és a történeteket, igen megfélemlének, mondván: — Valóban, Isten Fia volt ez !

Jézust leveszik a keresztről. A sírbatétel.

Valának pedig ott sokan asszonyok, távolról nézván, kik követték vala Jézust Galileából, hogy neki szolgáljanak ; kik között vala Mária Magdolna és Mária, Jakab és József anyja és Zebedeus fiainak anyja. Mikor pedig már esteledett, jöve egy arimateai József nevű gazdag ember, ki szintén Jézus tanítványa vala. Ez elméne Pilátushoz és elkéré Jézus testét. Pilátus legott meghagyá, hogy átadják

a testet. És elvévén a testet József, betakará azt tiszta gyolcsba. És saját új sírjába tevé, melyet a kősziklában vágott vala. És nagy követ hengerített a sír ajtajára és elméne. Ott vala pedig Mária Magdolna és a másik Mária, a sír ellenében ülven.

* * *

Jézus sírját őrzik.

Másnap pedig, mely az ünnepi készület után esik, egybegyűlének a papi fejedelmek és farizeusok Pilátushoz, mondván: — Uram, megemlékeztünk, hogy ama csábító még életében mondotta: — Harmadnap múlva feltámadok. Hagyd meg tehát,

hogy őrizték a sírt harmadnapig, netalán eljöjjenek tanítványai és ellopják őt és azt mondják a köznépnek: Feltámadott halottaiból; és az utóbbi tévedés rosszabb lesz az el-
sőnél. Mondá nekik Pilátus: — Van őrségetek, menjetek, őriztétek, amint tudjátok. Azok pedig elmenvén, megerősíték a sírt őrkkel, megpecsételvén a követ.

Jézus szenvedése.

Jézus Isten igaz Fia, legbölcsebb ember, legnagyobb király, legjobb barát, ki senkit soha meg nem bántott, ki az egész világra bőségesen árasztotta jótéteményeit; de az egész világ rosszal fizet neki vissza. Miként minden emberért szenvedett, hasonlókép szenved is minden embertől. Minden nemű és rangú ember össze-
esküdött az ő szenvedésére; zsidók, pogányok, papok és királyok: mind arra törekedtek, hogy keresztfára juttassák. Jézus minden időnek, minden igaznak és minden gonosznak áldozata. Valamint ő magára vállalta minden bűnünk kiengesztelését, hasonlókép illeték is minden kínzással a mi gonoszságunkkal járó minden bünte-

téssel. Senki sincs, kit nem szeretett volna, és senki sincs, akiért nem szenvedett volna.

De különösen én értem szenvedett és én semmit se szenvedjek ő érte?

Kibíztatta őt, hogy meghaljon a hálátlanokért? Miért vette magára a mi nyomorúságainkat? — Meghalt, hogy ne-

künk az életet visszaszerezze. Magára vette nyomorúságainkat, hogy boldoggá tegyen minket. Saját magát adta át ellenségeinek. És én élvezetekben akarok élni?!

Nem, soha! — Együtt akarok szenvedni Jézus Krisztussal, az én Urammal és Istenemmel. Hozzá hasonló leszek.

A fájdalmas Anya.*)

Jóságos Jézusom; miért engeded sz. Anyádnak, hogy Téged a Kálvária hegyére kövessen? Hogyan állhatod meg, hogy haldoklásodat nézze? — Nem kellett volna-e őt megóvnod az ilyen ke-

serű fájdalomtól? Mit vétett ellened, hogy a Te halálodnál jelen kellett lennie?

Azért kellett Máriának Isten akaratából a kereszt tövében állnia, hogy közreműködjék a mi megváltásunkban;

*) Fájdalmas péntekre.

hogy felajánlja ezt a nagy áldozatot Istennek, hogy így jóvá tegye Éva bűnét; hogy a választottak anyjává legyen; hogy növelje Fiának fájdalmát; hogy részes legyen annak szenvedésében; igyék az ő fájdalma kelyhéből; hogy a vértanúk királynőjévé legyen; hogy Szent Fia tövisi őt is megkoronázzák.

Szent Szűz, fájdalom Anyja, vértanúk királynője, keresztnak jegyese: Édes anyámmá választlak téged. Fogadj

be gyermekeid közé. Vésd szívembe szent Fiadnak sebeit. *) — Tégy engem is Jézusom szenvedéseinek részesévé. Sebezd meg szívemet a fájdalomnak törével, mely a te szívedet átjárta.

Állj majd egykor anyai segítségemmel mellettem is halálom óráján, miként haldokló Fiad mellett állottál. Fogadd lelkemet szent kezeidbe és vidd be a boldog mennyországba.

*) «Stabat mater» c. himnuszról.

A keresztre-feszített Jézus.)**

Jézust keresztre feszítik; kezeit és

**) Nagypénteki istentisztelet alatt.

lábait szögekkel lyukasztják át. Erőszakosan szögezik oda. Szörnyű kínzások kö-

zепette emelik föl. Testénekegész súlya kezeinek és lábainak sebeire nehezedik. Négy*) vérző forrás bugyog onnan elő, melyek az Egyház talaját öntözik és lemossák a világ minden bűnét.

Keserű bort nyújtanak neki, mely fájdmát némileg csillapíthatta volna. Szája széléhez érinteti, hogy érezze keserűségét; de nem üríti ki, hogy gyötrelmei ne enyhüljenek. Káromolják, átkozzák, felszólítják, hogy szálljon le a keresztről, amelyen azonban állhatatosan megmarad mindhalálig.

*) Az ötödik Jézus halálakor nyílt meg, mikor szent Szívét átszúrták,

Ó Jézusom, imádlak téged a fájdalom és gyalázat ezen trónusán. Ó isteni Üdvözítőm, karjaidba vetem magam, hiszen kitártad azokat felém hogy engem megölelj. Ó a szeretetnek folytonosan égő, fájdmaktól emésztett szent áldozata!

Vagy Jézust feszítetd keresztre, vagy gonosz-bűnös vágyaidat.

Szeretetre legmélőbb keresztfá! Téged csókollak, téged öllelek, karjaid közt óhajtók meghalni. Ó Jézusom, végy magadhoz, hogy ne legyek halálod oka. Feszítsd keresztre testemet, hogy én szívemet meg ne feszítsem.

Husvétra.

Jézus feltámadt halottaiból. Most már dicsőséges életet él. Életre kelve jött elő sírjából. Legyőzte a halált. Diadalt aratott a gonosz lelken. Összetörte a pokol kapuit. Megrémítette a sírnak őreit. Megzavarta a zsidókat. Minden ellenségén diadalmaszkodott.

Lelkem, ne sírj tovább! Jézus új életre támadt. Nem hal meg többé szenvedben, hacsak bűneiddel újra keresztre nem feszíted.

Maradj velünk szerelmes Jézusom! Ime az éj közeledik; a nap nyugvóra hajolt. *) Ime a gonosz lelkek

ellenem esküsznek. Ime az oroszlánok ordítanak; **) imeszenvedélyeim és féktelen vágyaim lázadást szítanak; gonosz szokásaim újra ébrednek. — Ime a világ sokféle fegyvert ránt ellenem. Ime a testem új erőre kap. Életed, Jézusom, nincs bennem biztonságban. A pokol ellened és ellenem is szövetezik. A gonoszak halálodra esküdtek; meg akarják újítani kínos halálos szenvedésedet.

Lelkem ne sírj tovább! Jézus új életre támadt. Ne haljon meg többé szenvedben sem.

*) Lk. 24, 29.

**) I. Péter 5, 8.

Jézus a jó Pásztor.

Jézus, a jó Pásztor, ismeri juhait, a mint őt ismeri az Atya. Életet ad nekik, amint Ő kapja az Atyától. Mindegyiket névleg szólítja; egyenes úton vezet; különös gondviseléssel kormányozza őket; mindig előttünk jár a keresztpásztorbotjával a kezében. Visszatereli őket a helyes útra, ha onnan esetleg letévednek. Lelki örömmel hatol a tüskés bozótba, hogy elveszett juhcskáját onnan kiszabadítsa. Ha megtalálja, vállaira veszi és visszaviszi az a-
kolba. Nagy örömtől sugárzik és semmi-

féle szemrehányással nem illeti az elveszett, de megtalált bányát.

Jézus a jó Pásztor: jól tartja kedves juhait, kövér legelőre vezeti őket; táplálja édes szavával; élteti saját testével; ittásítja drága vérével: gazdagítja isteni érdemeivel.

Isteni Pásztorom, követlek, bármerre mégy is. Sohasem térek le ösvényeidről. Veled fölmegyek a hegyekre, veled leszálok a völgyekbe. Sohasem elégedetlenkedem veled. Útmutatásodat mindenkor híven követem egész életem folyamán.

Jézus mennybemenetele.

Hová mégy, isteni Pásztor? Így elhagyod juhaidat? Hová mégy, szerető Atyánk? Így elhagyod gyermekeidet? Hová mégy, győzhetetlen Uralkodó? Így elhagyod katonáidat? Mit csinálnak majd szegényke, gyöngye juhocskáid a farkasok között? Mit csinálnak fiaid a világ vásári zajában? Mit csinálnak katonáid elenségeid közepette?

Jézus felment a mennyekbe.

Jézusom, mivel már a mennyben uralkodol dicsőségben, nem találok vigasztalást a földön. Ahol a kincsem van, oda vonz a szívem. Lelkem szabadulni óhajt

a test bilincseiből, hogy boldog jelenlétedet élvezhesse. Mikor szabadulok meg ebből a számkivetésből? Mikor térek meg hőn óhajtott hazámba?

Jézusom, az elhagyott lelkek reménye, a lesújtott lelkek vigasztalása: Te megígérted, hogy mindent magadhoz vonzasz, ha a földről felmagasztaltatol. Ime már fölmentél az egek-egébe, váltsd be ígéretedet. Ragadj ki ebből a gonosz világból; szakíts el a teremtményektől; vonj föltétlenül magadhoz; vonj azonnal, mert kívánva kívánkozom veled egyesülni.

Pünkösdre.

Nem vagyunk test Jézus testéből, ha nem élünk az ő lelkéből. Jézus lelke az élet lelke, mely bennünket éltet; a kegyelem lelke, mely bennünket megszentel; a bölcsesség lelke, mely minket oktat; a szeretet lelke, mely a szeretet szoros egységében összeforraszt; a béke lelke, mely bennünket szentbékével töltel; a tisztaság lelke, mely bennünket tisztává tesz; a szabadság lelke, mely szenvedélyeink bilincseiből kiszabadít; az öröm lelke, mely bennünket bensőleg vigasztal; az alázatosság lelke, mely bennünket alázatosakká tesz; az engedelmesség lelke, mely bennünket hűséges szófogadókká tesz.

Istenem, mily édes a te lelked, mily rideg az enyém! Mily szent a tied, milyen világias az enyém! Mily alázatos a tied, mily kevély s fenhéjázó az enyém.

Szentlélek, szegények atyja, lesújtottak vigasztalója: jöjj el és szállj le reánk; jöjj el és vigasztalj meg minket; világosíts meg égi fényeddel; irányíts bölcseségeddel; éltess kegyelmeddel; szentelj meg szeretetteddel; gyámolíts erősségeddel; hass át kenetteddel; fogadj fiaddá

hűségeddel; cse-	zíts minket irgal-
desíts jelenléteddel;	maddal az örök
ments meg s üdvö-	életre.

Szentháromság-vasárnapra.

Az ember csak a kápráztató földi tiszteletet értékeli. Csak földigazdagságot keres. Érzéki gyönyörökre vágyik. – Semmibe veszi az Atya hatalmát, megveti a Fiú bölcsességét, lenézi a Szentlélek jóságát.

Isten bölcsességében való hit él-e benned, ha zúgolódol a Gondviselés ellen? Isten mindenhatóságában való hit éltet-e, ha nem félsz haragjától? Isten szentségében való hit uralkodik-e benned, ha annyi sok bűnnel bántod meg őt?

Isten tisztaságában való hit vezet-e, ha egész valód az érzéki gyönyörökön csüng? Isten jóságában való hit tölt-e el téged, ha őt nem szereted? Isten végtelen fenségében való hit irányít-e, ha őt hódolattal nem imárod? Isten jótéteményeiben való hitnek a biznysága-e, ha semmiért hálát neki nem adsz?

Ó Szentháromság, hűségesen áldalak, imádlak és szeretlek téged e földön és az örökkévalóságban.

Dicsőség legyen az Atyának, ki en-

gem teremtet. Dicsőség legyen a Fiúnak, ki engem megváltott. Dicső-	ség legyen a Szentléleknek, ki engem megszentelt. Áldás a Szentháromságnak.
---	---

Legméltóságosabb Oltáriszentség.

A legméltóságosabb Oltáriszentség a szeretet Szentsége. Ezt a Szentséget Isten Fia szeretetből alapította. Megérdemelte-e az emberek ekkora kegyelmet? Nem, sőt teljesen méltatlanokká lettek erre. Vagy talán valami haszna van Krisztusnak ebben a Szentségben? Sőt a legnagyobb sértéseket szenved el benne.

A szeretet meggyőzte az Istent; kényszerítette a földre leszállani; kötelezi a velünk-mara-

dásra, fogva tartja őt, mint foglyot. Ez a Szentség szeretetből származik: tehát valóban a szeretet Szentsége.

A szeretet egyesülésre törekszik, ez minden vágyódásának célja. A szentáldozásban mindent megtalál, amit óhajthat. Mert abban Jézus egyesül velünk és viszont mi is tökéletesen egyesülünk vele.

Nem tudok tovább ellenállni ekkora szeretetnek. Nem akarok többé félelemből elmaradni a szent-

áldozástól. Sőt inkább szeretettől lelkesítve, bizalommal közeledem hozzá, mert már nem tudok

szeretet nélkül élni. Gyakran akarok áldozni, mert lelki táplálék nélkül nem tudok élni.

Jézus és a sátán birodalma.

Mindnyájunk fölött kell Úrnak lennie. Két Úrnak senki sem szolgálhat, csak egynek. És pedig vagy Krisztusnak vagy a sátánnak. Annak szolgája vagy, akinek akaratát teljesíted.

Jézus minden királynál kegyesebb. A sátán minden zsarnoknál kegyetlenebb. — Jézus szeret minket, amennyire csak lehet szeretni. A sátán gyűlöl minket, amennyire csak lehet gyűlölni. — Jézus békében uralkodik, a

sátán a zavarosban hatalmaskodik. — Jézus az égbe visz minket, a sátán a pokolra taszít.

Jézus nem királyunk, ha parancsait meg nem tartjuk. Jézus hit által uralkodik elménkben, szeretet által szívünkben, béke által lelkünkben, türelem által testünkön; bölcsességével kormányoz minket, hatalmával fenntart, szeretetével megszentel. Bölcsége kormányoz bennünket, valahányszor lemondunk saját né-

zeteinkről. Türelme fenntart bennünket, valahányszor lemondunk saját vágyainkról.

Megvallom, hogy teljes jog szerint Jézus Krisztus szolgája vagyok, hisz' Jézus

vére váltott meg engem; nincs más királyom, mint Jézus; Jézus szolgálatában óhajtok meghalni, semmi hatalom soha el ne válasszon Jézusomtól, se ezen, se a másik világon.

IV.

ELMÉLKEDÉSEK

A BOLDOGSÁGOS SZŰZ MÁRIA
NAGYOBB ÜNNEPEIRE.

A bold. Szűz tisztelete.

Hogy Isten fia lehess, Mária fiává kell lenned. Ő minden igaznak az Anyja. Ő a bűnösök menedéke. Ő a választottak királynője.

A Kálvária hegyén szerzett meg bennünket; fiaivá rendeltettünk a kereszt lábánál. Ő adott életet minden embernek azáltal, hogy életet adott az Istenembernek.

Senki sem járulhat az Atyához csak Fia által; senki sem járulhat a Fiúhoz csak

Anyja által. Az Atya semmit sem tagad meg Fiának; a Fiú semmit sem tagad meg Anyjának. Nem üdvözlők, csak a Fiú érdemei által; nem üdvözlők, csak az Anya közbenjárása által. A Fiú közbenjárónk az Atyánál; az Anya közbenjáró a Fiúnál.

Jézus a világ napja, Mária a holdja. A természet rendjében semmi sem jön létre csak a nap és hold útján. A kegyelem rendjében semmi sem

jön létre csak Jézus és Mária által.

Istennek szent Anyja, most újra kezdek éledni, mert tudom, hogy tőled is függ üdvösségem.

Anyám, a te Fiad akarok lenni, hogy Isten fia lehessek. A te szolgád kívánnok lenni, hogy Isten szolgája lehessek.

Szeplőtelen Fogantatás.

Mária boldog, mert bűn nélkül fogantatott; de még boldogabb a boldogságos Szűz, mert soha bűnt el nem követett. Nagy a mi boldogtalanságunk, mert eredeti bűnnel jöttünk a világra; de még nagyobb, mert cselekedeti bűnöket is követtünk el.

Ámbár Mária sohasem vétkezett, mégis sokat szenvedett; én folytonosan vétkezem, mégis irtózom

a legkisebb szenvedéstől is. Mária ártatlan volt és mégis a bűnösökkel egyenlő bánásmódban volt része, nekem sok bűn terheli lelkiismeretemet és mégis azt akarom, hogy úgy bánjanak velem, mint az ártatlanokkal.

Istennek szent Anyja, mily szép vagy! Mily tiszta vagy! Szeplő nincs tebened. Mivel fogantatásom nem volt bűnnélküli, esdd le számomra Istentől,

hogyan életem legyen szeplőtelen. Ha már el nem kerülhettem az eredendő bűnt, szószólásoddal legalább a cselekedeti bűnt kerüljem el. Ó bár-

csak a te Fiaid halálom óráján az én lelkemre vonatkozva is elmondhatná: Egészen szép vagy, én barátnőm és szeplő nincs tebenned!

Gyertyaszentelő Boldogasszony.

Mária Isten Anyja és mégis ember anyjának akar látszani. Mily nagy alázatosság! — Mária ragyog, mint a nap és mégis templomba megy, hogy megtisztuljon. Mily nagy tisztaság! — Máriára nem vonatkozik Mózes törvénye, mégis önként aláveti magát annak. Mekkora engedelmesség! — Máriának csak egy Fia van, aki minden-nél kedvesebb és mégis felajánlja Is-

tennek a templomban. Mily nagy szeretet!

Kövesd Máriának ezen erényeit! Légy alázatos szívű, mint ő. Légy tiszta testben és lélekben, mint ő. Légy készségesen engedelmes, mint ő. Légy bőkezű, mint ő. Ajándk fel Istennek te is, ami neked legkedvesebb. Áldozd neki gondolataidat, vágyaidat, minden cselekedetedet. Add neki mindenkorra szívedet.

Békességben fogsz élni, ha más vágyad nem lesz, mint Jézus. Békességben fogsz meghalni, ha más nem szeretsz, egyedül Jézust. Imádkozál Szűz Máriához, hogy vegyen karjai közé és ajánljon fel szent Fiának most és életed végén.

Örök javadra válik ez az anyai szeretet.

Járj a templomba, mint Simeon. Fogadd az Úr-Jézust, — de ne karjaidba, hanem szívedbe — a pap kezeiből a legméltóságosabb Oltáriszentségben, mint az angyalok mennyei kenyerét.

Gyümölcsojtó Boldogasszony.

Bizonyára nagy erény kicsinek lenni nagy kiválóságban. Különösen ritka erény alázatosnak lenni megtiszteltetésben.

Mária az Istennek Anyja, mert az ő szolgáló leánya volt. Mária az Úr szolgáló leányának nevezi magát, mikor az angyal Is-

ten Anyjának köszönti.

Mennyire boldog, hogy méhébe foganta az isteni Igét; de sokkal boldogabb, hogy az Igét már előbb elméjébe fogadta. A kegyelem útján már magába fogadta az Igét, még mielőtt a természet szerint foganta azt. Szívében előbb hor-

dozta, mint méhében. Magasztosabb volt Istennek lelki, mint testi befogadása.

Légy testvére Úr-Jézusnak az által, hogy hiszsz benne. Szent áldozásodban újítsd meg a megtestesüléstitkát. Légy alázatos és engedelmes, mint Mária volt és a Szentlélek

reád is leszáll. Istennek legméltóbb Anyja, méltóztassál fiaddá fogadni engem, akit testvérévé fogadott a te isteni Fiad.

Minthogy Istennek Anyja vagy, az emberek anyjává is kellett lenned. Hogy az emberek anyjává lehess, Istenneklettél Szülőjévé.

Sarlós Boldogasszony.

Jézus meglátogatja Szent Jánost, Mária meglátogatja Szent Erzsébetet. Jézus megszenteli az anyát és fiát. Mihelyt megszólalt Mária, megszenteltetett Ker. Szent János. Mária szava a kegyelem kútfeje, mely megvilágítja a vakot, meg-

szabadítja a foglyot, életre kelti a holtat, igazzá teszi a bűnöst.

Mária alkalmazza megváltásunknak első gyümölcsét; lelki leg megigazulttá teszi az embert, miután Istent testileg méhébe foganá. Az emberiség anyjává lett, mi-

után előbb Istennek Anyjává lett.

Mária a kegyelem anyja, Ő az irgalom anyja; a kegyelemé az igazak, az irgalomé a bűnösök számára.

Mária, kegyelemnek anyja s az irga-

lomnak anyja, te védelmezz minket az ellenségtől és végy édes anyai karjaidba halálunk óráján.

Hogy igazán tisztelhesd a boldog Szűz Máriát, erényeit kell állhatatosan utánognod.

Nagyboldogasszony.

Ki az, ki felszáll a mennybe szeretének karjaira támaszkodva? Ez Mária, Istennek Anyja! Ő az, aki minden teremtménynél tisztább, föl kellett tehát magasztaltatnia a magas egekig. Mert legmélyebben megalázta magát, azért kellett a legmagasabb trónusra emeltetnie.

Jézus, a mi közbenjárónk az Atyánál;

Mária közbenjárónk az ő isteni Fiánál; Jézus engeszteli Atyjának haragját, Mária engeszteli Fiáét. Sebeit mutatja Atyjának Jézus, szívét tárja Fia elé Mária. — Ki esnék kétségbe üdvössége felől, — mikor ily hatalmas közbenjárói vannak Istennél?

Szállj fel a mennybe, szentséges Szűz Anyám!

Ott készen vár trónusod. Ott megkoronáz a teljes Szentháromság. Mily csodálat fog el engem, Anyám, midőn ekkora fénnel, ekkora pompával látlak téged mennybeemeltetni.

Mennyország angyalai tárjakok kaput az Isten Anyjának; menjetek királynőtök elé, fogadjátok minden lehető tisztelet-

tel és örvendőve vezessétek Fiának trónusáig.

Égnek és földnek királyné-asszonya, kegyelemnek és irgalomnak anyja: szerető gonddal őrköd-jél üdvösségünkön, eszközölj kegyelmet számunkra, hogy e földön számkivetés után Szent Fiad boldog és örök látására juthassunk az égbe. Amen.

Kisasszony ünnepe és Mária neve.

Mária születése természetfölötti ugyan, de a természetnek válik legnagyobb javára. Nemességéért tiszteletre méltó; jóságáért kívánatos; szépségéért szeretetreméltó.

Az ő Szent neve,

Mária, öröme gerjeszti az angyalokat, megvigasztalja az embereket, elrettenti a gonosz szellemeket. Jézus neve után nincs édesebb, mint Mária neve, nincs hatalmasabb Mária nevénél.

Ki Mária nevét ki-
ejti, annyit mond :
«hatalmas Úrnő» és
«keserűség tengere».
Úrnő, mert Istennek
szolgáló leánya volt;
a vigasztalás tengere,
mert élete a keserű-
ség tengere volt. Ha
parancsolni akarsz,
engedelmeskedned
kell; ha vigaszra vá-
gyik szived, szenved-
ned kell.

Ó mennynek és
földnek királynéja,
Úrnőmmé, Anyám-

má, Szószólómmá
választalak. Szolgá-
lok neked, mint Ur-
nőmnek ; szeretlek,
mint Anyámat ; se-
gítségül hívlak, mint
Szószólómat.

Ó szentséges Ur-
nőm, végy engem
oltalmadba.

Ó áldott jó Anyám,
add reám édesanyai
áldásodat.

Ó hatalmas Szó-
szólóm, segíts köz-
benjárásoddal most
és halálom óráján.

V.

ELMÉLKEDÉSEK

A SZENT EGYESÜLÉS ÚTJÁRA.

Jézus szeretete.

Jézus érettem emberré lett, amilyen én vagyok; érettem szegényé lett, amilyen én vagyok; érettem száanalomra méltóvá lett, amilyen én is vagyok; érettem halált szenvedett, amint én is meghalok.

Jézus atyám és királyom, testvérem és jegyesem, uram és pásztorom, üdvösségem és megváltásom, reményem és vigasztalásom.

Jézus szeret engem teljes szívéből. Mindig itt áll és zörget szívem ajtaján.

Ajándékul kéri szívemet. Életét ajánlékozza nekem, hogy megtartsa szívemet. Hálátlan lennék, ha megtagadnám tőle szívemet. Jaj annak, ki mással osztja meg szívét. Kárhozott, aki Jézust teljes szívéből nem szereti.

Ő a szeretet szeretete, szívek Szíve. Bár úgy szeretnélek, mint te szeretsz engem. Bár úgy szeretnélek, amint a szeretetet megérdemled. Nincs Jézusnál fenségesebb, nincs hozzá hasonló. Jézus az örök Szeretet.

A szeretet egyesülése.

A szeretet egyesülésre törekszik. A szeretet az egyesülésben megnyugszik. A szeretet az egyesülés által él.

A tiszta szív nem szennyezhető be. A szabad szív nem hajtható szolgaságba.

Istennek adom, mondd, szívem felét. Vajjon Isten csak szíved felét teremtetted? Vajjon Isten csak szíved felét váltotta meg? Vajjon Isten csak szíved felét fogja üdvözíteni? — Vajjon Isten

csak Szívének felével ajándékozott meg?

Miért adod hát csak szíved felét neki? Vajjon Isten nem méltó akkora ajándékra, amekkora egy egész emberi szív?

Istenem, ezentúl teljes szívből szeretlek téged. Sohasem osztom meg többé érzelmeimet. — Istenem, mindenem! Mivel nekem ajándékoztad oly mérhetetlen és kegyes Szívedet, neked szentelem én is az én kicsiny szívemet. Fogadd el!

A mennyország.

A mennyország Istennek hajléka, az élők földje, a boldog nyugalom hona; minden gond és aggodalom megszűnése, minden vigasztalás teljessége.

Ott látni és szeretni fogod Istent; birtokolod ott a tökéletes boldogságot; mindened meglesz, amit csak kívánsz; semmi sem lesz, amitől félned kellene. Ott minden jószág meglesz rossz nélkül, élet halál nélkül, nyugalom nyugtalanság nélkül.

Mekkora öröm mindent látni, ami szép; mindent szeretni, ami jó; min-

dent birtokolni, ami elragadóan nagyszerű; mindent ízlelni, ami csak kellemes. Mekkora öröm látni az ős igazság forrását; szeretni az igazi szépséget; birtokban tartani a legfőbb jót; ízlelni a legnagyobb édességet! — Mily kedves a te hajlékod, boldog erények Ura! Vágyódik és eped a lelkem az Úr hajléka után! Ó mily nyomorult vagyok ebben a számkivetésben, mily boldog leszek abban a hazában!

Lelkem, ha e világ javait szereted, elveszíted az örök értékeket... Mennyországba akarok jutni!

TARTALOM.

Előszó	3
Oktatás az elmélkedésről	5

I. ELMÉLKEDÉSEK A MEGTISZTULÁS ÚTJÁRA

Az ember céljáról	7
Isten akaratáról	8
Isten Ura a teremtményeknek	9
Az idő jó fölhasználásáról	10
A bűnalkalmak és a rossz társaságok kerülése	11
A jó és rossz lelkiismeret	12
A halálos bűn	14
A bűnbánat	15
A halál	16
Az ítélet	17
A pokol	18
Üdvözülésünk tőlünk függ	19
A világ megvetése	19

II. ELMÉLKEDÉSEK A VILÁGOSSÁG ÚTJÁRA

A hit	21
A remény	22
A szeretet	23
A jószándék	24
A jó cselekedetek	25

Az alázatosság	26
A tisztaság	27
A keresztt	28
A felebaráti szeretet	29

III. ELMÉLKEDÉSEK

A MI URUNK JÉZUS KRISZTUS FŐBB ÜNNEPEIRŐL

Karácsonyra... ..	31
Jézus legszentebb neve	32
Virágvasárnapi passió... ..	33
Bevezetés. — Mária Magdolna	33
Júdás árulása	34
Készület az utolsó vacsorára... ..	34
Júdás és Jézus	35
Az Oltáriszentség szerzése	35
Távozás a vacsora-teremből	36
A Getszemáni kertben... ..	36
Júdás csókja	37
Jézus Kaifásnál... ..	39
Péter megtagadja Mesterét	40
Júdás felakasztja magát	40
Jézus Pilátus előtt	41
Jézus és Barabbás... ..	42
Pilátus elítéli az Urat	43
Jézust tövissel koronázzák	43
A keresztút	43
A keresztre-feszített Jézus... ..	44
Jézus meghal a kereszten	45

Csodajelek az Úr-Jézus halálakor	
Jézust leveszik a keresztről	45
A sírbatétel	46
Jézus sírját őrzik	46
Jézus szenvedése	47
A fájdalmas anya	48
A keresztre-feszített Jézus	49
Husvétra	51
Jézus a jó Pásztor	52
Pünkösdre	54
Szentháromság-vasárnapra	55
Legméltóságosabb Oltáriszentség	56
Jézus és a sátán birodalma	57

IV. ELMÉLKEDÉSEK

A BOLD. SZ. MÁRIA NAGYOBB ÜNNEPEIRE

A bold. Szűz tisztelete	59
Szeplőtelen Fogantatás	60
Gyertyaszentelő Boldogasszony	61
Gyümölcsajtó Boldogasszony	62
Sarlós Boldogasszony	63
Nagyboldogasszony	64
Kisasszony ünnepe és Mária neve	65

V. ELMÉLKEDÉSEK

A SZENT EGYESÜLÉS ÚTJÁRA

Jézus szeretete	67
A szeretet egyesülése	68
A mennyország	69

